

بنا بر

سرمایه‌گذاری برای تولید

معاونان گرامی پژوهشی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، موسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری وزارت عتف
درباره: ارسال چکیده همگان‌فهم و کاربردی‌سازی در کنار چکیده راهنمای پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی

با سلام و احترام

به آگاهی می‌رساند، یکی از وظایفی که بر اساس قانون به عهده پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) گذاشته شده است، مدیریت منابع اطلاعاتی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی (پارساها) در سطح ملی است. ایرانداک در راستای سازماندهی تخصصی و نیز تسهیل دسترسی مناسب و بهره‌گیری مطلوب از این منابع، به فعالیت‌های حرفه‌ای اثربخش می‌پردازد. از این رو، با هدف تقویت نقش چکیده در پارساها که یکی از ارکان مهم در بهره‌گیری علمی از این منابع است، این پژوهشگاه در نظر دارد که افزون بر چکیده راهنما که در همه پارساها به شیوه استاندارد و مدون وجود دارد، دو چکیده همگان‌فهم و کاربردی نیز به فراداده‌های پارساها موجود در پایگاه اطلاعاتی گنج بیفزاید. این فرایند سبب درک بهتر و بهره‌گیری کامل و مطلوب از پارساها در سطح ملی شده و بهره‌گیری گسترده و همگانی را در پی خواهد داشت.

بنا بر این، خواهشمند است دستور فرمایید تا دانشجویان محترم تحصیلات تکمیلی، پس از به پایان رساندن پایان‌نامه و یا رساله خود، این دو چکیده را بر پایه قالب فایل‌های پیوست، به انجام رسانند. بدون تردید همکاری آن دانشگاه/پژوهشگاه/موسسه آموزش عالی ارجمند در این زمینه، سبب استفاده بهینه و سودمند از این منابع ارزشمند خواهد شد.

پیشاپیش از توجهی که می‌فرمایید، سپاسگزارم.

با آرزوی توفیق الهی
محمد حسن زاده
رئیس پژوهشگاه

پیوست تهیه چکیده همگان فهم

چکیده همگان فهم نوعی چکیده است که به منظور درک عموم جامعه تنظیم شده و برخلاف چکیده تخصصی که برای حرفه‌مندان و متخصصان تهیه می‌شود، با زبانی ساده، خلاصه‌ای روشن‌مند از محتوای منبع اطلاعاتی را ارائه می‌دهد.

در این رابطه شایسته است تا این موارد در آن رعایت شود:

۱. از نظر سطح زبانی به صورت ساده، با بهره‌گیری از واژگانی عمومی به رشته تحریر در می‌آید.
۲. چنانچه از اصطلاح‌های علمی و فنی در آن استفاده شود، به گونه‌ای واضح توضیح داده شده تا مخاطب عام بتواند درک مناسبی از آن داشته باشد.
۳. ایده‌های پیچیده و دشوار علمی باید در قالب متنی سلیس و روان تشریح شود.
۴. تلاش می‌شود تا از نظر زبانی با استفاده از واژگانی که به صورت روزمره در زندگی مردم کاربرد دارد، توضیح مناسب ارائه شود.
۵. بیان مطالب با استفاده از عبارات‌های شفاف و بدون ابهام تشریح شود.
۶. بر نیاز مخاطب عام در نگارش چکیده همگان فهم تکیه شود.
۷. تا حد امکان از به‌کار بردن لغت‌ها و واژگانی که سوء تفاهم ایجاد می‌کند پرهیز شود.
۸. در این نوع از چکیده ابتدا بحث و نظر در باره موضوع پژوهش به سادگی مطرح شده و پس از توضیح مفهوم تحقیق، و روش ساختن معانی آن، یافته‌ها و نتایج مطرح می‌شود.

به منظور کسب اطلاعات بیشتر می‌توان از این مقالات بهره گرفت:

آزادی احمدآبادی، قاسم و شهریار، پرویز (۱۳۹۸). تبیین مفهوم خلاصه همگان‌فهم و استخراج شاخص‌های نگارش آن. *مطالعات فرهنگی و ارتباطات*، ۱۵ (۵۷)، ۱۱۱-۱۳۹.

شهریار، پرویز و رسولی، بهروز (۱۴۰۱). کنکاشی در بازدارنده‌ها و پیشران‌های نگارش خلاصه همگان‌فهم. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۲۵ (۲)، ۲۲۶-۲۵۷.